

Torsdagen den 10 januari

Kl. 11.00

Torsdagen den
10 januari 1974

§ 1 Sammanträdet öppnades av herr NILSSON i Stockholm såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagarna, med följande ord:

Jag hemställer till kammarens ledamöter – efter högt föredöme – att sitta ned medan jag håller mitt tal. Det är faktiskt första gången under mina 34 tidigare riksdagar som jag talar inför en så fullbesatt kammare. Inte ens under ATP-stridens hetaste debatter hade jag en sådan stor publik, och ni förstår mig kanske om jag vill utnyttja detta tillfälle.

Detta sagt utanför protokollet.

Ärade riksdagsledamöter! Min plikt likmätigt hälsar jag välkommen till vårt gemensamma arbete under 1974. Jag vänder mig särskilt till alla er som för första gången tar plats i vår kamratkrets. Större delen tillhör en ny generation. Följaktligen spanar vi äldre hos er efter en frisk livssyn med nya värderingar. Vid starten kan ni inte vara omedvetna om att vår jord är en gripbar helhet. I dagarna påminnes vi om att planeten förlits och att vi står inför en global verklighet som kräver en global lösning och en jämnare fördelning av naturens tillgångar. Det kan bli er förunnat att i ord och gärning gestalta medvetandet härom. Det kommer i alla händelser att påverka ert tänkande oavsett vilket parti eller vilken ideologi ni bekänner er till.

1974 års riksdag inleder sitt arbete i en tid präglad av kris och internationell oro. Demokratin och de fredliga framstegen har lidit svåra motgångar. Över Chile har mörkret sänkt sig efter några år av framstegströ och optimism. På en kontinent hårt drabbad av utsgugning och omstörtningar triumferar våldet i det land där en fredlig samhällsordning tidigare haft en, låt vara svag, förankring.

Vietnamkonflikten har visserligen nått fram till en förhandlingsuppgörelse. Men den hotas av ovilja att fullgöra åtagna förpliktelser. En militär uppladdning i Indokina inger farhågor att den bräckliga freden bryter samman.

Erfarenheterna från Chile, Vietnam och även Grekland har på skilda sätt demonstrerat sambandet mellan demokrati och nationell integritet. Slutsatsen blir för oss, att partiernas ansvarsmedvetande i den svenska riksdagen är en styrka för vår demokrati och därmed vårt oberoende.

Den internationella maktpolitiska utvecklingen har präglats av strävanden efter samförstånd mellan Förenta staterna och Sovjetunionen. Företrädarna för den moderna historiens två dominerande ideologiska system har nått fram till överenskommelser på de politiska, militära och ekonomiska fälten. Avspänningspolitiken svarar mot vitala intressen på båda sidor. Det ger en viss stabilitet åt det internationella läget.

Under några dagar i oktober erfor vi dock att en till synes stabil politisk situation snabbt kan rubbas. Det plötsligt uppflammande kriget i Mellersta Östern och stormaktsspelet i anledning därav ställde åter

mänskligheten inför möjligheten av en väpnad sammanstötning mellan de båda supermakterna.

Avvecklingen av detta hot är en illustration av att förhållandet mellan de båda mäktiga även kan uthärda allvarliga påfrestningar. Vi iakttagare följer med spänning händelseutvecklingen och pendlar mellan fruktan och förväntan. Vi ser också faran i att samarbetet mellan supermakterna kan komma att gå ut över andra staters berättigade intressen.

Sverige och övriga industriländer har drabbats av följderna av Mellersta-östernkonflikten. De oljeproducerande länderna begränsar uttaget av olja. Syftet är tvåfaldigt. Oljebristen är ett medel till förhindrande av att oljetillgångarna alltför snabbt uttöms. Men den används också som påtryckningsmedel till arabsidans förmån vid lösandet av kvardröjande politiska problem i Mellersta Östern.

Det skedda har med *ett* slag visat Västeuropas utsatta läge. Medan Förenta staterna och Sovjetunionen inom sina gränser eller intressesfärer är nära nog självförsörjande beträffande de flesta råvaror är Västeuropa ett bristområde.

Hur kommer detta faktum, frågar vi oss, att påverka EG-gruppens handlande? Kommer den att drivas till en mera aktiv och självständig utrikespolitik för att stärka oberoendet vad avser bl. a. råvaror gentemot omvärlden?

Vad som än händer får det allvarliga konsekvenser för Sverige, som ekonomiskt-strukturellt är knutet till Västeuropa. Det kommer också att ställa krav på vår oberoende utrikespolitik, som fått sin bekräftelse genom den form av anslutning till EG som vi valt. I vårt land finns en betydande politisk värdegemenskap. Detta är en tillgång som vi skall ta vara på och vidareutveckla. Blickar vi ut över världen, ser vi i dag i många länder exempel på uppslitande för att inte säga förödande politiska strider, som har sin grund i djupa samhällsklyftor, vilka vi förskonats från. Vår värdegemenskap och den fredliga samhällsutvecklingen utsluter inte möjligheten för partipolitiska meningar och ideologier att brytas mot varandra. Tvärtom ger demokratin spelrum härför. Det är dess styrka och dess överlägsenhet gentemot andra system.

Men ända sedan det parlamentariska genombrottet i vårt land har det funnits människor som sett ned på den partipolitiska verksamheten. Sådana stämningar återkommer tid efter annan. De har vuxit i styrka – eller åtminstone i röstläge – under den senaste tiden. Uttryck som ”pampar”, ”etablerade partier” och ”de gamla partierna” har allt oftare hörts här hemma och i vårt närmaste grannskap. Det kan tolkas som en känsla av att politiken stelnat i formerna. Men det kan också röja en olust mot samhällsskicket som sådant.

Det sägs att vi lever i ett samhälle och i en världspolitisk atmosfär, som håller på att utarmas på levande samspel mellan människor. Vi hör många vittnesmål om den vantrivsel som sådana upplevelser framkallar.

Visst kan många känna det så och fråga sig, hur det skall gå för den enskilda människan i ett tilltagande teknokratiskt samhälle. Men, ärade kammarledamöter, ligger det inte en tvivelaktiv förenkling i bilden av det för oss små individer allt hotfullare samhället och i påståendet att världsbilden är brutalare än någonsin tidigare? En förenkling av detta slag

kan ge upphov till konservativa, för att inte säga reaktionära otrygghetsstämningar eller verklighetsfrämmande revolutionsromantik.

Jag vill inte bestrida att samhället blev hårdare och opersonligare under trycket av den tekniska utvecklingen. Jag vill inte heller förneka att hänsynslöshet och brutalitet utvecklas av politiska maktutövare på vår jord. Men jag vågar samtidigt påstå att den sociala omsorgen om människorna blivit mera påtaglig. Och vi behöver inte gå längre tillbaka i tiden än till 1930- och 1940-talen för att finna en världsbild minst lika brutal som dagens. Om livsbetingelserna i vår tid förefaller brutalare än tidigare, så beror det kanske på att vi blivit mera medvetna därom.

Vi, som tillsammans utgör Sveriges riksdag, har till främsta uppgift att stå upp till värn för folkstyret. Viktigt är att bejaka önskningarna om att ge politiken ökad friskhet. Lika viktigt är att slå tillbaka angreppen på folkstyret och den representativa demokratin. De som beskärmar sig över de politiska partierna för att dessa lever och verkar bland medborgarna bör hålla i minnet, att det är partierna och de människor som är aktiva inom partierna som bär upp demokratin. Partipolitikens fiender har makten i länder där våldet ersätter det fredliga meningsutbytet och samhällsbyggandet.

Deltagandet i 1973 års val var det högsta i vår historia. Det förpliktar. Väljarnas förväntningar på riksdagen är högt ställda. Väljarna lade sina röster på det politiska parti som står dem närmast i värderingar, idéer och uttalade intressen. Ingen enda väljare lade sin röst för ett parlamentariskt dödläge. De kommer därför inte att hysa förståelse för att den partiställning som uppkommit blir en ursäkt för handlingsförlamning och inaktivitet. Vårt handlande bör utstakas med detta faktum för ögonen.

Jag hoppas att dessa förpliktelser står klara för envar av riksdagens ledamöter. I en för folkstyret prövande tid med svårlösta uppgifter framför sig går riksdagen nu till sitt dagliga värv. Människorna runt om i landet ser med all rätt till resultaten av vårt arbete. Låt oss gå till verket i insikt om vårt ansvar, i en anda av god vilja och i levande kontakt med de många människor som sänt oss hit att fullgöra vårt uppdrag.

Med dessa ord förklarar jag sammanträdet öppnat.

§ 2 Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat biträdande kammarsekreteraren Bengt Törnell att föra protokollet till dess kammarsekreterare blivit vald.

§ 3 Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet inkomna

Departementsprotokoll 1974-01-03

Granskning av fullmakter för ledamöter av riksdagen

Till justitiedepartementet har från riksskatteverket inkommit fullmakter för de vid allmänna val i september 1973 utsedda 350 ledamöterna av riksdagen, däribland fullmakter för riksdagsmannen Olle Dahlén, statsrådet Krister Wickman, riksdagsmannen Alf Pettersson och statsrådet Sven Moberg. Sedan mandaten för Dahlén, Wickman, Petters-

son och Moberg blivit lediga har efter nya röstsammanräkningar riksdagsmannen Ola Ullsten, kontoristen Lilly Bergander, ombudsmannen Kurt Ove Johansson och kommunalrådet Helge Hagberg utsetts att inträda som ledamöter av riksdagen på de lediga mandat.

Av fullmäktige i riksbanken är herrar Wickman, Wärnberg och Bengtson närvarande vid granskningen och av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Fredriksson, Antonsson och Antby.

Granskning av fullmakterna företas enligt § 32 riksdagsordningen.

Från granskningen undantas fullmakterna för Dahlén, Wickman, Pettersson och Moberg.

Någon anmärkning framställs ej mot övriga fullmakter.

Protokoll över granskningen och förteckning över de granskade fullmakterna skall tillsammans med fullmakterna överlämnas till riksdagen.

Rätt utdraget betygar:

Margit Hirén

Den äberopade förteckningen lydde sålunda:

Förteckning över riksdagens ledamöter enligt fullmakter som granskats inför chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1974

Stockholms kommuns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

1. Riksdagsman Gösta Bohman
2. Riksdagsman Astrid Kristensson
3. Riksdagsman Allan Hernelius
4. Riksdagsman Anders Wijkman
5. Riksdagsman H. Bertil Lidgard
6. Fil.mag. Ingrid Diesen
7. Civilekonom Margaretha af Ugglas
8. Riksdagsman Filip W. Fridolfsson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

9. Statsminister Olof Palme
10. Riksdagsman Torsten Nilsson
11. Ombudsman Gertrud Sigurdson
12. Förbundsordförande Knut Johansson
13. Partisekreterare Sten Andersson
14. Socionom Anita Gradin
15. Avdelningsordförande Sivert Andersson
16. Statsrådet Lennart Geijer
17. Ambassadör Inga Thorsson

18. Organisationschef Oskar Lindkvist
19. Riksdagsman Mats Hellström
20. Sekreterare Maj Britt Theorin
21. Chefredaktör Bertil Zachrisson

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Folkpartiet:

22. Riksdagsman Gunnar Helén
23. Riksdagsman Kerstin Anér
24. Riksdagsman Ola Ullsten
25. Riksdagsman Per Ahlmark

Centerpartiet:

26. Riksdagsman Gunnar Hedlund
27. Riksdagsman Olof Johansson
28. Riksdagsman Bengt Sjönell
29. Riksdagsman Karin Andersson
30. Riksdagsman Anna Eliasson

Vänsterpartiet Kommunisterna:

31. Riksdagsman Carl-Henrik Hermansson
32. Riksdagsman Karin Nordlander
33. Riksdagsman Sune Olsson
34. Riksdagsman John Takman

Stockholms läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

35. Riksdagsman Staffan Burenstam Linder
36. Riksdagsman Britt Mogård
37. Riksdagsman Alf Wennerfors
38. Riksdagsman Allan Åkerlind
39. Jur. stud. Georg Danell
40. Partisekreterare Bertil af Ugglas

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

41. LO-ordförande Arne Geijer
42. Fru Anna Lisa Lewén-Eliasson
43. Kontorist Lilly Bergander
44. Stasrådet Ingvar Carlsson
45. Försäkringsdirektör Essen Lindahl
46. Redaktör Sture Palm
47. Statsskreterare Thage G. Peterson
48. Sekreterare Anna-Greta Leijon
49. Planeringschef Åke Wictorsson

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

- 50. Universitetslektor Lars Gustafsson Jr
- 51. Studieombudsman Lennart Andersson
- 52. Organisationssekreterare Ivar Nordberg

Folkpartiet:

- 53. Vice talman Cecilia Nettelbrandt
- 54. Riksdagsman Ingemar Mundebo
- 55. Riksdagsman Gabriel Romanus
- 56. Riksdagsman Karl-Erik Strömberg

Centerpartiet:

- 57. Riksdagsman Karin Söder
- 58. Riksdagsman Per-Olof Sundman
- 59. Riksdagsman Elvy Olsson
- 60. Sekreterare Pär Granstedt
- 61. Lantbrukare Erik Johansson
- 62. Partisekreterare Gustaf Jonnergård
- 63. Byggnadsarbetare Elis Andersson

Vänsterpartiet Kommunisterna:

- 64. Riksdagsman Lars Werner
- 65. Riksdagsman Tore Claeson
- 66. Tjänsteman Inga Lantz

Uppsala läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 67. Fru Ingegerd Troedsson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 68. Riksdagsledamot Nils Hjorth
- 69. Riksdagsledamot Arne Gadd
- 70. Riksdagsledamot Birgitta Dahl
- 71. Kommunalråd Hans Alsén

Folkpartiet:

- 72. Kommunalråd Ola Nyquist

Centerpartiet:

- 73. Riksdagsman Sven Eric Åkerfeldt
- 74. Riksdagsman Sture Korpäs
- 75. Fru Britt Wigefeldt

Södermanlands läns valkrets

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Moderata Samlingspartiet:

76. Direktör Sven-Olov Träff

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 77. Statsrådet Svante Lundkvist
- 78. Statsrådet Sven Andersson
- 79. Riksdagsman Bengt Gustavsson
- 80. Riksdagsledamot Ingrid Ludvigsson
- 81. Riksdagsman Tage Larfors

Folkpartiet:

82. Riksdagsman Bernt Ekinge

Centerpartiet:

- 83. Riksdagsman Tage Sundkvist
- 84. Riksdagsman Gösta Karlsson

Östergötlands läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 85. Riksdagsman Per-Olof Strindberg
- 86. Riksdagsman Kurt Söderström

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 87. Erik Wärnberg
- 88. Statsrådet Carl Lidbom
- 89. Lars Henrikson
- 90. Maj-Lis Landberg
- 91. Oscar Franzén
- 92. Gillis Augustsson
- 93. Ingemar Leander
- 94. Christer Nilsson

Folkpartiet:

95. Riksdagsman Kersti Swartz

Centerpartiet:

- 96. Riksdagsman Anders Dahlgren
- 97. Riksdagsman Åke Polstam
- 98. Riksdagsman Erik Glimnér
- 99. Fru Marianne Karlsson

Vänsterpartiet Kommunisterna:

100. Riksdagsman Nils Berndtson

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Jönköpings läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 101. Riksdagsman Anders Björck
- 102. Riksdagsman C.-W. Lothigius

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 103. Riksdagsman Göran Karlsson
- 104. Riksdagsman Karl Rask
- 105. Riksdagsman Tage Johansson
- 106. Riksdagsman Åke Gustavsson
- 107. Ämneslärare Catarina Rönnung

Folkpartiet:

- 108. Riksdagsman Rolf Wirtén
- 109. Riksdagsman Linnea Hörlén

Centerpartiet:

- 110. Riksdagsman Torsten Bengtson
- 111. Riksdagsman Sven Johansson
- 112. Riksdagsman Arne Fransson
- 113. Riksdagsman Arne Magnusson

Kronobergs läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 114. Riksdagsman Erik Hovhammar

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 115. Statsrådet Rune Johansson
- 116. Riksdagsman Bengt Fagerlund
- 117. Riksdagsman Kjell Nilsson

Centerpartiet:

- 118. Riksdagsman Rune Gustavsson
- 119. Riksdagsman Bertil Johansson
- 120. Fru Ingegärd Oskarsson

Kalmar läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 121. Riksdagsman Eric Krönmark
- 122. Riksdagsman Lars Schött

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 123. Riksdagsman Stig Alemyr
- 124. Riksdagsman Bertil Petersson
- 125. Riksdagsman Bernt Nilsson
- 126. Riksdagsman Birger Rosqvist
- 127. Kommunalråd Arne Andersson

Centerpartiet:

- 128. Riksdagsman Fritz Börjesson
- 129. Riksdagsman Ivan Svanström
- 130. Riksdagsman Gösta Andersson

Gotlands läns valkrets

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 131. Riksdagsman Per-Axel Nilsson

Centerpartiet:

- 132. Riksdagsman Torsten Gustafsson

Blekinge läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 133. Civiljägmästare Hans Wachtmeister

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 134. Riksdagsman Helge Karlsson
- 135. Riksdagsman Ralf Lindström
- 136. Riksdagsman Mats Olsson

Folkpartiet:

- 137. Riksdagsman Valdo Carlström

Centerpartiet:

- 138. Riksdagsman Claes Elmstedt
- 139. Bankkamrer Karl-Anders Petersson

Kristianstads läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 140. Riksdagsman Nils Yngve Nilsson
- 141. Riksdagsman Wiggo Komstedt

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 142. Riksdagsman Nils Erik Wååg
- 143. Riksdagsman Erik Johansson
- 144. Riksdagsman Gusti Gustavsson
- 145. Socionom Börje Nilsson
- 146. Yrkesvalslärare Lennart Bladh

Folkpartiet:

- 147. Riksdagsman Martin Henmark

Centerpartiet:

- 148. Riksdagsledamot Einar Larsson
- 149. Riksdagsledamot Anna-Lisa Nilsson
- 150. Riksdagsledamot Egon Andreasson
- 151. Tillsynslärare Ulla Ekelund

Fyrstadskretsens valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 152. Riksdagsman C.G. Regnéll
- 153. Riksdagsman Mårten Werner
- 154. Bitr. professor Ulla Jacobsson
- 155. Riksdagsman Rolf Clarkson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 156. Statsrådet Eric Holmqvist
- 157. Riksdagsman Erik Adamsson
- 158. Riksdagsman Anna-Greta Skantz
- 159. Riksdagsman Grethe Lundblad
- 160. Riksdagsman Lennart Pettersson
- 161. Riksdagsman Hugo Bengtsson
- 162. Riksdagsman Eric Jönsson
- 163. Ombudsman Hans Pettersson
- 164. Riksdagsman Arne Pettersson
- 165. Ombudsman Kurt Ove Johansson

Folkpartiet:

- 166. Riksdagsman Sten Sjöholm
- 167. Riksdagsman Sigfrid Löfgren

Centerpartiet:

- 168. Riksdagsman Bertil Fiskesjö
- 169. Ämneslärare Ulla Tillander
- 170. Riksdagsman Alfred Håkansson
- 171. Riksdagsledamot Alma Olsson

Vänsterpartiet Kommunisterna:
172. Riksdagsman Jörn Svensson

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Malmöhus läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 173. Riksdagsledamot Ingrid Sundberg
- 174. Landstingsman Knut Wachtmeister

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 175. Riksdagsman Gunnar Lange
- 176. Riksdagsman Mary Holmqvist
- 177. Riksdagsman Hans Jönsson
- 178. Riksdagsman John Johnsson
- 179. Byggnadsingenjör Per Olof Håkansson

Folkpartiet:

- 180. Riksdagsman Hans Petersson

Centerpartiet:

- 181. Riksdagsman Thorsten Larsson
- 182. Riksdagsman Stig Josefson
- 183. Redaktör Sonja Fredgardh-Svensson
- 184. Landstingsledamot Inger Ingvar-Svensson

Hallands läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 185. Riksdagsman Gunnar Oskarson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 186. Statsrådet Ingemund Bengtsson
- 187. Ombudsman Evert Hedberg
- 188. Verktygsmakare Owe Andréasson

Folkpartiet:

- 189. Riksdagsman Karl Bengtsson

Centerpartiet:

- 190. Hemmansägare Johannes Antonsson
- 191. Lantbrukare Alvar Andersson
- 192. Lantbrukare Axel Kristiansson

Torsdagen den
10 januari 1974

Moderata Samlingspartiet:

- 193. Riksdagsman Ove Nordstrandh
- 194. Rådman Inger Lindquist
- 195. Ambassadör Bo Siegbahn

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 196. Riksdagsman Per Bergman
- 197. Riksdagsman Valter Kristenson
- 198. Riksdagsman Lisa Mattson
- 199. Riksdagsman Kurt Hugosson
- 200. Riksdagsman Doris Håvik
- 201. Riksdagsman Jan Bergqvist
- 202. Lokförrare Lars-Ingvar Sörenson
- 203. Mättningsföreståndare Gösta Gustafsson

Folkpartiet:

- 204. Riksdagsman Sven Gustafson
- 205. Riksdagsman Ingegärd Fränkel
- 206. Riksdagsman Björn Molin
- 207. Riksdagsman Nils Hörberg

Centerpartiet:

- 208. Riksdagsman Rune Torwald
- 209. Riksdagsman Bengt Bengtsson
- 210. Avdelningschef Christina Rogestam

Vänsterpartiet Kommunisterna:

- 211. Riksdagsledamot Gunvor Ryding
- 212. Riksdagsledamot Karl Hallgren

Bohus läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 213. Riksdagsman Nils Carlshamre
- 214. Häradsdomare Gunnar Johansson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 215. Riksdagsman Gunnar Gustafsson
- 216. Riksdagsman Evert Svensson
- 217. Riksdagsman Nils Magnusson
- 218. Riksdagsman Tyra Johansson

Folkpartiet:

- 219. Riksdagsman Georg Åberg
- 220. Segelmakare Torkel Lindahl

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Centerpartiet:

- 221. Riksdagsman Lennart Mattsson
- 222. Riksdagsman Kjell A. Mattsson
- 223. Verksamhetsledare Märta Fredrikson

Älvsborgs läns norra valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 224. Riksdagsman Arne Andersson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 225. Riksdagsman Hilding Johansson
- 226. Ombudsman Lars-Åke Larsson
- 227. Verkstadsarbetare Rune Johansson
- 228. Fru Wivi-Anne Radesjö

Folkpartiet:

- 229. Riksdagsman Elver Jonsson

Centerpartiet:

- 230. Olle Eriksson
- 231. Gunde Raneskog
- 232. Kerstin Andersson

Älvsborgs läns södra valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 233. Riksdagsman Tage Magnusson
- 234. Rektor Hans Nyhage

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 235. Statsrådet Gunnar Sträng
- 236. Riksdagsman Rune Carlstein
- 237. Riksdagsman Gördis Hörnlund

Centerpartiet:

- 238. Riksdagsman Arne Persson
- 239. Riksdagsman Maj Pehrsson

Torsdagen den
10 januari 1974

Moderata Samlingspartiet:

- 240. Vice talman G. Ivar Virgin
- 241. Riksdagsman Karl Leuchovius

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 242. Riksdagsman Paul Jansson
- 243. Riksdagsman Arne Blomkvist
- 244. Riksdagsman Eva Åsbrink
- 245. Riksdagsman Sven-Gösta Signell

Folkpartiet:

- 246. Riksdagsman Gunnar Hyltander

Centerpartiet:

- 247. Riksdagsman Bengt Börjesson
- 248. Riksdagsman Harald Pettersson
- 249. Lantbrukare Ingemar Hallenius
- 250. Fru Gunilla André

Värmlands läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

- 251. Riksdagsman Per-Erik C. Nisser

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 252. Riksdagsman Sven Aspling
- 253. Riksdagsledamot Viola Sandell
- 254. Riksdagsman Karl-Gustav Andersson
- 255. Riksdagsman Holger Mossberg
- 256. Riksdagsledamot Elvy Nilsson
- 257. Riksdagsman Magnus Persson

Folkpartiet:

- 258. Riksdagsman Karl Erik Eriksson

Centerpartiet:

- 259. Riksdagsman Bertil Jonasson
- 260. Riksdagsman Karl-Eric Norrby
- 261. Riksdagsman Allan Gustafsson

Vänsterpartiet Kommunisterna:

- 262. Riksdagsman John Magnusson

Örebro läns valkrets

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Moderata Samlingspartiet:

263. Riksdagsman Per-Eric Ringaby

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 264. Riksdagsman Henry Allard
- 265. Kommunalråd Helge Hagberg
- 266. Riksdagsman Åke Larsson
- 267. Barbiträde Kerstin Andersson
- 268. Riksdagsman Sture Ericson
- 269. Kommunalråd Ingemar Konradsson

Folkpartiet:

270. Riksdagsman Sven G. Andersson

Centerpartiet:

- 271. Riksdagsman Erik Larsson
- 272. Riksdagsman Georg Pettersson
- 273. Leg. läkare Sigvard Karlehagen

Vänsterpartiet Kommunisterna:

274. Riksdagsman Per Israelsson

Västmanlands läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

275. Riksdagsman Tage Adolfsson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

- 276. Riksdagsman Olle Göransson
- 277. Riksdagsman Sven Hammarberg
- 278. Riksdagsledamot Lena Hjelm-Wallén
- 279. Riksdagsman Eric Marcusson
- 280. Riksdagsman Thure Jadestig
- 281. Riksdagsman Roland Sundgren

Folkpartiet:

282. Riksdagsman Eric Enlund

Centerpartiet:

- 283. Riksdagsman Anton E. Fågelsbo
- 284. Riksdagsman Anders Gernandt
- 285. Fru Kerstin Göthberg

Vänsterpartiet Kommunisterna:

286. Ombudsman Rune Pettersson

Kopparbergs läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

287. Överlantmätare Bo Turesson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

288. Statsrådet Kjell-Olof Feldt

289. Riksdagsman Torsten Fredriksson

290. Riksdagsman Gudrun Sundström

291. Riksdagsman Sven Mellqvist

292. Riksdagsman Åke Green

293. Riksdagsman Ove Karlsson

Folkpartiet:

294. Riksdagsman Anders Jonsson

Centerpartiet:

295. Riksdagsman Karl Boo

296. Riksdagsman Birgitta Hambræus

297. Riksdagsman Eric Carlsson

298. Köpman Rolf Rämgård

Vänsterpartiet Kommunisterna:

299. Järnbruksarbetare Lars-Ove Hagberg

Gävleborgs läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

300. Riksdagsman Hans Nordgren

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

301. Riksdagsman Sven Ekström

302. Riksdagsman Anders Haglund

303. Statsrådet Bertil Löfberg

304. Riksdagsledamot Gunbjörg Thunvall

305. Riksdagsman Olov Westberg

306. Riksdagsman Olof Östrand

307. Rektor Åke Gillström

Folkpartiet:

308. Riksdagsman Olle Westberg

Centerpartiet:

309. Riksdagsman John Eriksson

310. Riksdagsman Gunnel Jonäng

311. Riksdagsman Gunnar Björk

Vänsterpartiet Kommunisterna:
312. Riksdagsman Bertil Måbrink

Nr 1
Torsdagen den
10 januari 1974

Västernorrlands läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:
313. Riksdagsman Håkan Winberg

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:
314. Riksdagsman Ivar Högström
315. Mättningsman Stig Olsson
316. Riksdagsman Bernhard Sundelin
317. Hemmansägare Otto Stadling
318. Riksdagsman Bengt Wiklund
319. Småskollärare Ann-Mari Laag

Folkpartiet:
320. Riksdagsman Rolf Sellgren

Centerpartiet:
321. Riksdagsman Thorbjörn Fälldin
322. Riksdagsman Martin Olsson
323. Lantbrukare Sven Erik Nordin

Vänsterpartiet Kommunisterna:
324. Riksdagsman Gustav Lorentzon

Jämtlands läns valkrets

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:
325. Riksdagsman Birger Nilsson
326. Riksdagsman Valfrid Wikner
327. Riksdagsman Sven Lindberg

Centerpartiet:
328. Riksdagsman Nils G. Åsling
329. Riksdagsman Per Stjernström

Västerbottens läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:
330. Riksdagsman Tore Nilsson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:
331. Riksdagsman Arne Nygren
332. Riksdagsman Roland Brännström
333. Riksdagsman Georg Andersson

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

334. Riksdagsman Lilly Hansson
335. Riksdagsman Hagar Normark

Folkpartiet:

336. Rune Ångström

Centerpartiet:

337. Riksdagsman Jan-Ivan Nilsson
338. Kommunstyrelseordförande Svea Wiklund
339. Riksdagsman Nils-Eric Gustafsson

Norrbottnens läns valkrets

Moderata Samlingspartiet:

340. Riksdagsman Per Petersson

Arbetarepartiet-Socialdemokraterna:

341. Riksdagsledamot Ingvar Svanberg
342. Riksdagsledamot Bengt Norling
343. Riksdagsledamot Frida Berglund
344. Riksdagsledamot Karl-Erik Häll
345. Riksdagsledamot Uno Hedström
346. Riksdagsledamot Thure Dahlberg

Centerpartiet:

347. Riksdagsman Torsten Stridsman
348. Riksdagsman Filip Johansson

Vänsterpartiet Kommunisterna:

349. Riksdagsledamot Eivor Marklund
350. Riksdagsledamot Alf Lövenborg

§ 4 Företogs uppdrag av kammarens ledamöter.

Vid uppdraget befanns herrar Sten Andersson i Stockholm, Ahlmark och Takman, fru Dahl, herrar Pettersson i Malmö, Lange, Hallgren och Eriksson i Bäckmora samt fru Jonäng och fru Laag vara frånvarande.

Till kammaren hade inkommit följande ansökningar:

Till riksdagens kammare

Jag anhåller härmed om ledighet från riksdagens arbete torsdagen den 10 januari 1974 på grund av uppdrag på annan ort.

Stockholm den 9 januari 1974

Sten Andersson

Till riksdagens kammare

Härmed anhåller jag om ledighet från riksdagsgöromålen den 10 och 11 januari 1974 på grund av deltagande i Europarådssammanträde i Paris.

Stockholm den 8 januari 1974

Per Ahlmark

Till riksdagens kammare

Härmed får jag anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen den 10 och 11 januari 1974 på grund av resa i Indokina.

Stockholm den 27 december 1973

John Takman

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Till riksdagens kammare

Härmed får jag anhålla om tjänstledighet från fullgörande av uppdraget som riksdagsledamot under tiden 9–10 januari 1974 på grund av utrikes resa.

Stockholm den 19 december 1973

Birgitta Dahl

Till riksdagens kammare

Härmed anhåller jag om befrielse från riksdagsarbetet under tiden 10–15 januari 1974. Orsak: utrikes tjänsteresa.

Malmö den 3 januari 1974

Arne Pettersson

Till riksdagens kammare

Härmed anhåller jag om ledighet från riksdagsarbetet torsdagen den 10 januari på grund av personliga angelägenheter.

Göteborg den 9 januari 1974

Karl Hallgren

Till riksdagens kammare

Härmed får jag anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen den 10 och 11 januari 1974 på grund av studieresa i Indokina.

Stockholm den 27 december 1973

Gunnel Jonäng

Kammaren biföll dessa ansökningar.

Enligt till kammaren inkomna läkarintyg var nedanstående ledamöter sjukskrivna:

herr Lange under tiden den 10 januari–10 februari;

herr Eriksson i Bäckmora den 10 januari–15 januari samt

fru Laag den 10 januari–28 februari.

Erforderliga ledigheter från riksdagsgöromålen beviljades.

§ 5 Anställdes val av talman.

Därvid lämnades på begäran ordet till

Herr SVANBERG (s), som yttrade:

Herr ålderspresident! Jag ber att till talman få föreslå herr Henry Allard, till förste vice talman herr Torsten Bengtson, till andre vice talman herr Ivar Virgin och till tredje vice talman fru Cecilia Nettelbrandt.

Jag föreslår också att samtliga dessa val måtte företas med acklamation.

Kammaren godkände att förevarande val fick ske med acklamation.

På därefter gjord proposition förklarades herr Allard (s) ha blivit utsedd till talman.

§ 6 Företogs val av förste vice talman.

Kammaren beslöt på gjord proposition att till förste vice talman utse herr Bengtson i Jönköping (c).

§ 7 Anställdes val av andre vice talman.

På gjord proposition beslöt kammaren utse herr Virgin (m) till andre vice talman.

§ 8 Företogs val av tredje vice talman.

Kammaren beslöt på gjord proposition att till tredje vice talman utse fru Nettelbrandt (fp).

§ 9 Herr NILSSON i Stockholm, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen:

Härmed ber jag att få överlämna talmansklubban till riksdagens återvalde talman herr Allard.

Herr TALMANNEN intog talmansplatsen och anförde:

Herr ålderspresident, ärade kammarledamöter! Jag tackar å vice talmännens och å egna vägnar för det förtroende som valet av talmän innebär för oss.

§ 10 Anställdes val av kammarsekreterare.

Ordet lämnades på begäran till herr FÖRSTE VICE TALMANNEN, som yttrade:

Herr talman! Till kammarens sekreterare ber jag att få föreslå riksdagsdirektören Sune K. Johansson. Valet gäller för en tid av tre år.

Jag föreslår att även detta val företas med acklamation.

Kammaren godkände att förevarande val fick ske med acklamation och beslöt att till kammarsekreterare för en tid av tre år utse riksdagsdirektören Sune K. Johansson.

Sedan kammarsekreteraren på kallelse infunnit sig, anförde herr TALMANNEN:

Jag ber att få hälsa kammarsekreteraren välkommen till hans betydelsefulla arbete.

Protokollföringen övertogs härefter av kammarsekreteraren.

In fidem

BENGT TÖRNELL

§ 11 Företogs val av femton ledamöter i valberedningen.

Därvid lämnades på begäran ordet till

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN, som yttrade:

Herr talman! Mellan partierna har träffats överenskommelse om förslag till ledamöter och suppleanter i valberedningen. Förslagen framgår av en promemoria som utdelats till kammarens ledamöter. Jag ber nu att få framföra dessa förslag och hemställer att valen sker med acklamation.

Kammaren godkände att förevarande val fick ske med acklamation.

På därefter gjord proposition utsågs följande personer till ledamöter i valberedningen:

- herr Antonsson (c)
- ” Svanberg (s)
- ” Virgin (m)
- ” Arne Geijer i Stockholm (s)
- ” Andersson i Knäred (c)
- ” Ekström (s)
- ” Sven Gustafson i Göteborg (fp)
- ” Bergman (s)
- ” Eriksson i Bäckmora (c)
- ” Mellqvist (s)
- ” Hernelius (m)
- ” Alemyr (s)
- ” Jonasson (c)
- ” Werner i Tyresö (vpk)
- ” Wirtén (fp)

§ 12 Anställdes val av femton suppleanter i valberedningen.

Kammaren beslöt på gjord proposition att till suppleanter i valberedningen utse följande personer:

- herr Börjesson i Glömminge (c)
- ” Gustavsson i Eskilstuna (s)
- ” Regnéll (m)
- fru Skantz (s)
- herr Nilsson i Tvärålund (c)
- ” Nilsson i Stockholm (s)
- ” Andersson i Örebro (fp)
- ” Johansson i Trollhättan (s)
- ” Gustavsson i Alvesta (c)
- ” Hammarberg (s)
- fru Kristensson (m)
- herr Lindahl i Lidingö (s)
- fru Olsson i Hölö (c)
- ” Marklund (vpk)
- herr Åberg (fp)

Herr TALMANNEN anförde: Jag får härmed kalla valberedningens ledamöter och suppleanter att sammanträda i talmanskonferensens rum i eftermiddag kl. 16.00.

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

Nr 1

Torsdagen den
10 januari 1974

§ 13 Herr TALMANNEN yttrade:

Jag får tillkännagiva, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla 1974 års riksdags samtliga ledamöter att fredagen den 11 januari 1974 kl. 11 förmiddagen infinna sig uti slottskyrkan samt, efter förrättad gudstjänst, enligt 34 § i riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t har att meddela riksdagen.

Enskild samling sker i slottskyrkan, varvid de till ledamöterna utdelade personliga kontrollkortet uppvisas.

§ 14 Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och föreslog att fördelning av dessa biljetter skulle ske genom kammarkansliet med iakttagande av att de för ledamöterna från varje valkrets avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som fick ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag bifölls.

§ 15 Meddelande ang. sammanträdestider, m. m.

Herr TALMANNEN anförde:

Till kammarens ledamöter har utdelats bl. a. en preliminär plan för kammarens sammanträden under hela vårsessionen. Smärre avvikelser från planen kan givetvis bli ofrånkomliga. Av tidplanen framgår att val av ledamöter och suppleanter i utskott äger rum vid sammanträdet onsdagen den 16 januari kl. 14.00 samt att den allmänpolitiska debatten tar sin början onsdagen den 30 januari kl. 10.00 och finansdebatten onsdagen den 27 februari kl. 10.00.

I en stencilerad sammanställning har lämnats vissa meddelanden angående riksdagens arbete, m. m.

§ 16 Kammaren åtskildes kl. 11.34.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert